

บทที่ 7

การจัดระเบียบข้อความในวิทยานิพนธ์

นักวิจัยจะต้องมีความตระหนักถึงความสำคัญการใช้สารสนเทศ ใช้อย่างมีจริยธรรม การจัดระเบียบข้อความจึงถือว่าเป็นดรชหนึ่งซึ่งคุณภาพของวิทยานิพนธ์ ต้องมีทักษะการเรียบเรียง ข้อความที่ถูกต้องตามหลักภาษา ได้แก่ การย่อหน้า การเว้นวรรค การพิมพ์ตัวเลขและสถิติ การเขียนคำศัพท์ภาษาต่างประเทศ การใช้คำทับศัพท์ การใช้ศัพท์บัญญัติ

ความสำคัญการจัดระเบียบข้อความ

การจัดระเบียบข้อความ การเรียบเรียงถ้อยคำในเนื้อหาของวิทยานิพนธ์เป็นเรื่องไม่ควรละเลยและต้องเพิ่มความพิถีพิถัน และเอาใจใส่อย่างมาก ได้แก่ การย่อหน้า การเว้นวรรค การเขียนชื่อบุคคลทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ การเขียนสูตรคณิตศาสตร์ สูตรและเครื่องหมายสถิติ การใช้ตัวเลข การเขียนคำทับศัพท์ การใช้ศัพท์บัญญัติ ดังนั้น จึงควรคำนึงถึงความถูกต้องการเขียนข้อความเพื่อนำเสนอในวิทยานิพนธ์ จะต้องให้ความสำคัญ ควรจัดระเบียบการพิมพ์ให้ถูกต้อง สิ่งที่น่าเป็นห่วง คือ ไม่มีใครให้ความสนใจในเรื่องดังกล่าวมากนัก เพราะมักจะสนใจแต่ในเนื้อหาสาระที่เป็นผลการวิจัย การใช้ระเบียบวิธีวิจัยมากกว่าการจัดระเบียบการพิมพ์ข้อความให้ถูกต้อง

หลักการที่ต้องระลึกไว้ตลอดเวลา คือ การนำเสนอข้อมูลในวิทยานิพนธ์ให้ตระหนักว่าผู้อ่านไม่ทราบข้อความของเรา ต้องเขียนอย่างไรให้ผู้อ่านรู้เรื่องเหมือนเรา รู้ อย่าเขียนเพียงเพื่อเรารู้คนเดียว นอกจากนั้น หากวิทยานิพนธ์มีความสวยงาม เป็นระเบียบ ถูกต้อง การนำเสนอวิทยานิพนธ์ที่เผยแพร่ออกไปก็เป็นความภาคภูมิใจของนักวิจัย อาจารย์ที่ปรึกษา คณะกรรมการสอบ และมหาวิทยาลัย ราชภัฏนครปฐมที่นักวิจัยสังกัด อีกทั้งวิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต และดุษฎีบัณฑิต จะต้องจัดเก็บลงบนฐานข้อมูล Thailis ให้สามารถสืบค้นได้จากสื่ออินเทอร์เน็ต ตามข้อกำหนดของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา หรือ สกอ.

การย่อหน้า

การย่อหน้า (paragraph) เป็นการแบ่งเนื้อหาย่อลงมาเป็นส่วน ๆ ตามลำดับในแต่ละบท การย่อหน้าแต่ละครั้งจะต้องให้เห็นความสัมพันธ์ต่อเนื่องด้วยว่า ย่อหน้าใดแบ่งแยกจากย่อหน้าใด การขึ้นย่อหน้าแต่ละย่อหน้าให้เว้นระยะ 0.5 นิ้ว แต่ละย่อหน้าเว้นบรรทัดปกติ (ไม่จำเป็นต้องเว้นบรรทัดก่อนขึ้นย่อหน้าใหม่ ยกเว้นเมื่อจะมีหัวข้อหลัก หัวข้อรอง จึงจะเว้นบรรทัดเสียก่อน)

หากไม่มีการขึ้นย่อหน้าใหม่ ข้อความจะยาวเยิ่นเย้อติดกันมากเกินไป ผู้อ่านจะเกิดความรู้สึก อึดอัด น่าเบื่อ ไม่น่าอ่าน ดังนั้นการย่อหน้าจึงช่วยให้คลายเครียดได้ ชวนให้ติดตามอ่านจนจบ แต่ละย่อหน้าสามารถมีข้อความได้ตั้งแต่ 1-10 บรรทัด

การเขียนย่อหน้ามีหลักสำคัญที่นักวิจัยต้องตระหนัก คือ ในแต่ละย่อหน้าต้องกล่าวถึงความคิดสำคัญเพียงความคิดเดียว ข้อความภายในย่อหน้าต้องมีความสัมพันธ์และมีความต่อเนื่องกัน ความคิดแต่ละส่วนของย่อหน้าต้องเกี่ยวข้องเป็นเรื่องราว เป็นเหตุเป็นผลกันตามลำดับ เนื้อหาที่มีความสมบูรณ์ ชัดเจน กองเทพ เคลือบพณิชกุล (2544: 13) กล่าวว่า การย่อหน้ามี 4 ลักษณะ ดังนี้

1. ย่อนำนำความคิด มีลักษณะเป็นย่อหน้าที่เขียนขึ้นเพื่อบอกจุดประสงค์ของการเขียน หรือสร้างความสนใจเกี่ยวกับเรื่องนั้น หรืออาจจะบอกถึงลักษณะของเนื้อหาที่จะเขียนก็ได้

2. ย่อหน้าแสดงความคิด มีลักษณะเป็นย่อหน้าที่ผู้เขียนใช้แสดงความคิดความต้องการของตน เป็นย่อหน้าที่มีบทบาทสำคัญและใช้มากในการเขียนทุกประเภท โดยเฉพาะการเขียนเอกสารวิชาการ ในย่อหน้าแสดงความคิดแต่ละย่อหน้าควรจะมีความคิดสำคัญเพียงหนึ่งอย่าง มีส่วนขยายความคิดนั้นให้เด่นชัดขึ้นมา

3. ย่อหน้าโยงความคิด มีลักษณะเป็นย่อหน้าที่ใช้เชื่อมระหว่างย่อหน้าที่ไม่เกี่ยวข้องกัน หรือเป็นคนละประเด็นกัน ย่อหน้าชนิดนี้จึงเป็นย่อหน้าสั้น ๆ

4. ย่อหน้าสรุปความคิด มีลักษณะเป็นย่อหน้าที่ใช้สรุปเรื่องที่เขียน การเขียนย่อหน้า นอกจากจะมีความคิดสำคัญเพียงประการเดียวแล้ว ประโยคและข้อความในย่อหน้าแต่ละย่อหน้าต้องต่อเนื่องสัมพันธ์กัน โดยผู้เขียนจะต้องเรียบเรียงอย่างสละสลวยอีกด้วย

อย่างไรก็ตาม มักพบเสมอว่า การเรียบเรียงข้อความในเอกสารทางวิชาการและรายงานการวิจัย และวิทยานิพนธ์ขาดความต่อเนื่อง โดยเฉพาะการขึ้นย่อหน้าใหม่ที่เกี่ยวเนื่องกัน แต่ไม่ได้เชื่อมโยงความคิด หรือมิได้มีการเกริ่นนำความคิด ทำให้การอ่านสะดุด บางครั้งก็พบว่า มีการขึ้นย่อหน้าแต่ละย่อหน้าสั้นเกินไป ขาดใจความสำคัญ ซึ่งน่าจะเป็นหัวข้อย่อยมากกว่า และควรมีหมายเลขกำกับหัวข้อย่อย จะทำให้ผู้อ่านมีความเข้าใจมากขึ้น Adams & Keene (2000: 26) กล่าวว่า การเรียบเรียงข้อความเพื่อเสนอในรายงานการวิจัยที่มีคุณภาพ ต้องใช้ความระมัดระวัง รอบคอบ พิถีพิถันในรายละเอียดของข้อความ เนื้อหาสาระ ตลอดจนคำนึงถึงหลักการใช้ภาษาด้วย

การเว้นวรรค

วิธีการเขียนหนังสือตามหลักภาษาไทยจะเขียนติดกันไปจนจบประโยค หรือจบอนุประโยค แล้วจึงเว้นช่องว่างไว้หนึ่งระยะ หรือสองระยะเรียกว่า เว้นวรรค (space between phrases)

การเว้นวรรคเป็นการแยกเนื้อความออกเป็นส่วนย่อยเพื่อให้ดูงามตา น่าอ่าน การเว้นวรรคที่ผิดพลาดหรือคลาดเคลื่อน อาจทำให้ความหมายผิดเพี้ยนได้ ในภาษาไทยนั้นไม่มีหลักเกณฑ์การใช้เครื่องหมายวรรคตอนเมื่อเขียนจบประโยคเหมือนภาษาอังกฤษ ทั้งนี้เพราะไม่มีการกำหนดว่า ต้องใช้เครื่องหมายแสดง การจบประโยค หรือใจความชุดหนึ่ง จึงกระทำโดยการเว้นวรรค แต่มักพบเสมอว่า มีการเว้นวรรคไม่ถูกต้อง บางครั้งก็ไม่เว้นวรรคในความที่จะเว้นวรรค ทำให้เกิดความยุ่งยากแก่ผู้อ่าน การเว้นวรรคและการไม่เว้นวรรคของเนื้อความในวิทยานิพนธ์ ถือเป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องให้ความสนใจ เนื่องจากหากเว้นวรรคผิดตำแหน่งก็จะทำให้ความหมายผิดเพี้ยนไปทันที

หนังสือเรื่องหลักเกณฑ์การเว้นวรรคในการเขียนหนังสือไทยของราชบัณฑิตยสถาน ซึ่งมีคำแนะนำเกี่ยวกับการเว้นวรรคว่า การเว้นวรรคที่เหมาะสมจะทำให้เห็นข้อความแต่ละส่วนเด่นชัด เห็นความต่อเนื่องความสัมพันธ์ของเนื้อหา (ราชบัณฑิตยสถาน, 2533: 58-67) การเว้นวรรคในการเรียบเรียงรายงานการวิจัย ให้ใช้หลักการทั่วไปเกี่ยวกับการเว้นวรรคตามหลักการใช้ภาษา กล่าวคือ หากเป็นการเว้นวรรคข้อความทั่วไป และเนื้อหาความที่ต้องวรรคมีความเกี่ยวเนื่องกันอยู่ ให้เว้นหนึ่งระยะตัวอักษร หากเนื้อหาความที่ต้องวรรคไม่มีความต่อเนื่องกัน เป็นข้อความคนละตอนให้เว้นสองระยะตัวอักษร ดังตัวอย่างต่อไปนี้

....สารสนเทศ หมายถึง ข้อมูล ข่าวสาร ข้อเท็จจริง ประสบการณ์ที่จัดเก็บลงในวัสดุต่าง ๆ ที่พบเห็น เช่น หนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ จุลสาร หรือที่เราเรียกว่า วัสดุสิ่งตีพิมพ์ (printed materials) สำหรับวัสดุสิ่งไม่ตีพิมพ์ (non-printed materials) ได้แก่ วิทยุทัศน์ แถบบันทึกเสียง ภาพยนตร์ ฯลฯ....

....เป็นข้อเท็จจริงอยู่ได้ในชวงยาวนาน มีการเปลี่ยนแปลงน้อยมาก เช่น ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกฎเกณฑ์ทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ได้แก่ มนุษย์ และสัตว์เกิดมาแล้วต้องตาย....

....ปรัชญาของการวิจัย คือ กระบวนการในการศึกษาค้นคว้า และการแสวงหาความรู้ความจริงต่าง ๆ โดยใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งเป็นสาขาหนึ่งของปรัชญาประยุกต์ปรัชญา (philosophy)....

....การวิจัยเป็นเครื่องมือช่วยให้นักวิจัยค้นพบทฤษฎีใหม่ ถือว่าเป็นวิธีการสำคัญในการพัฒนาองค์ความรู้ของศาสตร์ในสาขาวิชาซีตต่าง ๆ ให้ก้าวหน้า ดังนั้น สถาบัน องค์กร และหน่วยงานต่าง ๆ จึงได้ให้ความสำคัญและสนใจต่อการทำวิจัยมากขึ้น เพื่อให้ได้ความรู้ใหม่ ธิปัญหา สาเหตุและข้อเท็จจริงเพื่อพัฒนาองค์กรของตนเองให้ก้าวหน้า....

....ความจริง คือ สิ่งที่ทุกคนยอมรับ เชื่อถือร่วมกันว่าจริง เพื่อจะได้จดจำไว้ใช้ในสิ่งต่าง ๆ โดยความจริง หรือสิ่งที่ทุกคนยอมรับร่วมกันนี้ ความจริง (truth) หมายถึง เรื่องราวหรือเนื้อหาสาระที่ยอมรับกันทั่วไปว่าถูกต้อง เทียงแท้แน่นอน โดยไม่ต้องการการพิสูจน์ใด ๆ....

นอกจากนั้น หลักการเว้นวรรคหลังเครื่องหมายหัพภาค (.) ที่ต่อท้ายหมายเลขกำกับหัวข้อต่าง ๆ จะเว้นสองระยะตัวอักษรจึงจะพิมพ์ข้อความต่อไป ยกเว้นถ้ามีหมายเลขกำกับหัวข้อย่อยหลังหัพภาค เช่น 1.1 1.1.1 1.2 1.2.1 ไม่ต้องเว้นระยะ แต่เมื่อสิ้นสุดหัวข้อย่อยแล้วจึงเว้นสองระยะ ส่วนอักษรย่อที่ตามด้วยตัวเลข หรืออักษรย่อแล้วตามด้วยคำเต็ม จะเว้นเพียงหนึ่งระยะตัวอักษร เช่น

1.//การตรวจสอบคุณภาพเอกสาร

1.1//การตรวจสอบความถูกต้องภายนอก

1.2//การตรวจสอบความถูกต้องภายใน

p./81

pp./189-192

Merison,/D./Andrew

vol./5

การเว้นวรรคจะต้องคำนึงถึงหลักสองประการ คือ ประการแรก ได้แก่ ขนาดการเว้นวรรค ซึ่งจะมีสองขนาด คือ วรรคเล็ก มีขนาดเท่ากับตัว ก และวรรคใหญ่ มีขนาดเท่ากับสองเท่าของตัว ก ประการที่สอง คือ การเว้นวรรคระหว่างคำ วลี ประโยค ซึ่งราชบัณฑิตยสถาน (2533: 58-67) ได้แนะนำหลักเกณฑ์การเว้นวรรค ดังนี้

1. กรณีที่ต้องเว้นวรรคเสมอ

1.1 เว้นวรรคใหญ่เมื่อจบประโยคสมบูรณ์ แต่ในกรณีที่ใช้เครื่องหมายหัพภาค (.) ให้เว้นวรรคเล็กหลังเครื่องหมายหัพภาค เช่น

....ภาพยี่ห้อโคลงของเจ้าฟ้าธรรมธิเบศ ฉบับหอพระสมุดวชิรญาณ พ.ศ. 2468

....พฤติกรรมการอ่านของนักเรียนมัธยมปลายเมื่ออยู่ในสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน หรือต่างพื้นที่ อาจมีพฤติกรรมไม่เหมือนกัน จึงอาจนำเอาทฤษฎีนั้นไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างใหม่ เพื่อตรวจสอบผลที่เกิดขึ้น....

1.2 อเนกสรรประโยค คือ ประโยคที่มีเอกรรพประโยคตั้งแต่สองประโยคขึ้นไปเรียงกัน และมีคำสันธานเป็นเครื่องเกี่ยวเชื่อมอยู่ระหว่างเอกรรพประโยคนั้น ๆ ให้ความติดต่อเป็นประโยคเดียวกันที่มีคำสันธาน “และ” “หรือ” “แต่” “เพราะ” ฯลฯ เพื่อเชื่อมประโยคแต่ละประโยค ให้เว้นวรรคเล็กหน้าประโยคที่ขึ้นต้นคำสันธาน เช่น

....เพลงยาวถวายโอวาท ในหนังสือชีวิตและงานของสุนทรภู่ พระนิพนธ์ในสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ฉบับอมรการพิมพ์ พ.ศ. 2519....

....เมื่อเกิดอาการปวดท้อง บังเอิญเก็บใบไม้ชนิดหนึ่งมากินแล้วหายปวดท้อง และเมื่อทำซ้ำก็ได้ผล เช่นเดิม ก็จะพบข้อเท็จจริงว่า ใบไม้ชนิดนั้นแก้ปวดท้องได้ หรือการค้นพบยาเพนนิซิลิน การค้นพบวัคซีนป้องกันอหิวาตกโรค ซึ่งเป็นผลมาจากได้ค้นพบโดยบังเอิญทั้งสิ้น....

1.3 เว้นวรรคระหว่างชื่อกับนามสกุล เว้นวรรคระหว่างชื่อบุคคลกับตำแหน่ง เว้นวรรคระหว่างยศกับชื่อ และเว้นวรรคระหว่างตัวหนังสือกับตัวเลข เช่น

จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ อดีตนายกรัฐมนตรีและหัวหน้าคณะปฏิวัติ....

พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ องคมนตรี....

....ลม คือธาตุอย่างหนึ่งในธาตุทั้ง 4 ได้แก่ ดิน น้ำ ไฟ ลม มีอาการเคลื่อนไหวอยู่เสมอ รู้สึกได้ด้วยกระทบกาย....

....เบญจราชกกุธภัณฑ์ ได้แก่ 1. พระมหากษัตริย์มงกุฎ 2. พระแสงขรรค์ชัยศรี 3. ชารพระกร 4. วาลวิชนี (พัดกับแส้จามรี) 5. ฉลองพระบาท

....หนุมาน ที่เราอ่านในเรื่อง รามเกียรติ์ นั้นมี 5 ลักษณะ ได้แก่ หนุมานแรกเกิด หนุมานชาญคำแหง หนุมานทรงเครื่อง หนุมานครองเมือง และหนุมานออกบวช....

1.4 เว้นวรรคระหว่างรายการต่าง ๆ เพื่อแยกรายการออกไปให้เห็นแต่ละรายการ เช่น

....จตุราริยสังข์ คือ อริยสังข์ 4 ประการ ได้แก่ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค....

....ศีล สมาธิ ปัญญา สามอย่างนี้เรียกว่า ไตรสิกขา....

....ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ได้แก่ หู ตา จมูก ลิ้น กาย ใจ....

....กรรมธรรม์ประกันภัยในการรับขนส่งสินค้านั้น นอกจากที่ได้ระบุไว้แล้วในมาตรา 867 ต้องมีรายการเพิ่มขึ้นอีก คือ บอกเส้นทางและวิธีขนส่ง ชื่อหรือยี่ห้อของผู้ขนส่ง สถานที่ซึ่งกำหนดให้รับและส่งมอบ กำหนดระยะเวลาขนส่งตามแต่มี....

1.5 เว้นวรรคระหว่างวัน เวลา เช่น

....พระราชนิพนธ์เรื่อง ไกลบ้าน จะมีพระราชหัตถเลขา พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า

เจ้าอยู่หัวถึงสมเด็จพระเจ้าฟ้ามงกุฎ เมื่อเสด็จไปยุโรป รศ. 126....

....บทพากย์รามเกียรติ์ กาพย์นางลอย พระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2519

1.6 เว้นวรรคระหว่างชื่อสถานที่ต่าง ๆ ได้แก่ ถนน ตำบล แขวง เขต จังหวัด เช่น

....มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ถนนทรงพล ตำบลพระปฐมเจดีย์
อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม 73000....

1.7 เว้นวรรคระหว่างกลุ่มอักษรย่อ เช่น

....พระเทพปริยัติมุนี (สุเทพ คุสุสธมโม) ป.ธ. 9 ศ.ศ.บ. พธ.บ. บธ.ด.

1.8 เว้นวรรคระหว่างจำนวนและกลุ่มตัวเลข เช่น

....กลุ่มตัวอย่าง มีอายุ (ปี) ดังนี้ 15 16 17 18 19 20

1.9 เว้นวรรคทั้งข้างหน้าและข้างหลังเครื่องหมายไปยาลใหญ่ ยมก เสมอภาค เช่น

....พื้นที่สี่เหลี่ยม เท่ากับ ด้านกว้าง X ด้านยาว....
.... $7+8+9 = 50-26$
....กมัทล หมายถึง เต้าน้ำ หม้อน้ำ ภาชนะเล็ก ๆ ทำด้วยไม้หรือดิน....
....กระเจ้ากระงอด หมายถึง กระบี่กระบอน โกรธอย่างแสนงอน เจ้างอด หรือ เจ้า ๆ งอด ๆ....
....กระจ้งหลังเปี้ย หมายถึง ไปไม้เล็ก ๆ เป็นหยัก ๆ....

1.10 เว้นวรรคเฉพาะข้างหลังเครื่องหมายไปยาลน้อย ในกรณีที่จะใช้เป็นข้อความที่เขียนติดกับข้อความข้างหน้า เช่น

....สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ โปรดเกล้าฯ.....
....พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าฯ โปรดเกล้าฯ ให้สร้างพระตำหนัก และพระราชทานนามว่า
พระตำหนักชาลีมงคลอาสน์ และพระตำหนักมารีราชรัตบัลลังก์....

1.11 เว้นวรรคหลังข้อความที่เป็นหัวข้อ เช่น

....กงสี หมายถึง กองกลางที่ใช้ถามกันสำหรับคนหมู่หนึ่ง หุ่นส่วน บริษัท....
กตเวทีตา หมายถึง ความเป็นผู้ประกาศคุณท่าน ความเป็นผู้สนองคุณท่าน....
กระจกเงา หมายถึง แก้วที่ทำเป็นวัสดุส่อง โรคต่อชนิดหนึ่ง เรียกว่า ต้อกระจก....
วิธีการศึกษา หมายถึง จะศึกษาปัญหาการวิจัยโดยวิธีการวิเคราะห์ การหาความสัมพันธ์
 การสำรวจ

1.12 เว้นวรรคหลังหน่วยต่าง ๆ หรือบ่งบอกลักษณะนาม เช่น

....ได้ออกปฏิบัติงานให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือประชาชนในด้านต่าง ๆ ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม พ.ศ.
 2541 ถึงเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2542 ในพื้นที่จังหวัดนครปฐม เดือนละ 4-6 ครั้ง รวม 14 ครั้ง....
เรือพระที่นั่งนารายณ์ทรงสุบรรณ รัชกาลที่ 9 มีขนาดตัวเรือกว้าง 3.2 เมตร ยาว 44.30 เมตร
 กินน้ำลึก 1.10 เมตร น้ำหนัก 20 ตัน ฝีพาย 50 นาย....

1.13 เว้นวรรคระหว่างคำนำหน้านามกับตำแหน่งทางวิชาการ ยศ เช่น

ศาสตราจารย์ นายแพทย์ประเวศ วะสี
 ศาสตราจารย์ ดร.อดุลย์ วีริยเวชกุล
 พันตำรวจโท ดร.ทักษิณ ชินวัตร

1.14 เว้นวรรคหลังคำนำพระนามพระบรมวงศานุวงศ์ เช่น

พระวรวงศ์เธอ กรมหมื่นพิทยลาภพฤฒิยากร
 สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์
 สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าจาตุรนต์รัศมี กรมพระจักรพรรดิพงษ์

1.15 เว้นวรรคระหว่างชื่อบริษัท ธนาकार ฯลฯ กับคำ “จำกัด” ที่อยู่ท้ายชื่อ เช่น

ธนาकारกรุงไทย จำกัด
บริษัทแอ็ดวานซ์ อินโฟ เซอร์วิส จำกัด

1.16 เว้นวรรคระหว่างสถานะของคำว่า “ห้างหุ้นส่วนจำกัด” และ “ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล” กับชื่อ เช่น

ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอกรัตน์ลิสซิ่ง
ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล ทรัพย์ประภาเอนเทอร์เทน

1.17 เว้นวรรคข้างหน้า และเว้นวรรคหลังคำว่า “ได้แก่” ในความหมายที่เกี่ยวกับการยกตัวอย่างที่ตามด้วยรายการ เช่น

....จากการสำรวจสภาพความทรุดโทรมของพระตำหนักขาลิมงคลอาสน์ พบว่า มีรายการชำรุดได้แก่ ฉนวนสะพาน พื้น ฝา หน้าต่าง และหลังคา....

1.18 เว้นวรรคข้างหน้าคำสันธาน “และ” “หรือ” ในรายการที่กล่าวอ้าง เช่น

....พื้น หมายถึง ส่วนราบด้านหน้า ด้านนอก หรือด้านบนของสิ่งที่เป็นผืนเป็นแผ่น เช่น พื้นเรือน พื้นรองเท้า หรือในความหมายว่า ฐาน เช่น พื้นถนนทรุด หรือในความหมายว่า แลบ แลว ถิ่น เช่น คนพื้นที่ หรือในความหมายว่า ทั่วไป โดยมาก เช่น ถิ่นนี้ทำสวนคร้วกันเป็นพื้น หรือใช้เรียกผ้าถุงที่มีสี และลักษณะยืนตัวไม่มีดอกดวงลวดลายว่า ผ้าพื้น....

1.19 เว้นวรรคข้างหน้าคำว่า “เป็นต้น” ที่ต่อจากรายการยกตัวอย่าง เช่น

...ไทยเป็นชาติที่ร่ำรวยด้วยสมบัติทางวัฒนธรรม มีเครื่องมือเครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น เครื่องเล่น เครื่องบันเทิงใจ กลอนชาวบ้าน งานฝีมือ ประเพณี การเข้าสังคม ศิลปกรรม เป็นต้น ...

1.20 เว้นวรรคข้างหลังคำ “ว่า” ในกรณีที่ต้องเชื่อมต่อไปเป็นประโยค เช่น

....กลอง หมายถึง เครื่องตีทำด้วยไม้ เป็นต้น มีลักษณะกลม กลวง ซึ่งด้วยหนังมีหลายชนิดถ้าขึ้น
หน้าเดียว มีรูปลายมาก ใช้สะพายเวลาตี เรียกว่า กลองยาว หรือเถิดเทิง ถ้าตีหน้าเดียว
มีรูปลมแบนและตี้น เรียกว่า กลองรำมะนา ถ้าขึ้นหนังทั้งสองหน้าร้อยโยงด้วยกันด้านหนึ่งเรียกว่า
กลองมลายู ถ้าร้อยโยงด้วยหวาย เรียกว่า กลองแขก กลองชนะ ถ้าขึ้นหนังตึงแน่นทั้งสองหน้า
เรียกว่า กลองทัด

....เป็นที่น่าสังเกตว่า การเขียนคำไทยให้ถูกต้องตามหลักภาษา เป็นเรื่องละเอียดอ่อนมาก และนำ
ศึกษาค้นคว้า ขณะเดียวกัน เมื่อพิจารณาจากหนังสือต่าง ๆ ที่ได้พิมพ์เผยแพร่ออกไป ก็ยังคงเห็น
ความไม่ถูกต้องอยู่เนื่อง ๆ....

2. กรณีที่ไม่เว้นวรรค

2.1 ไม่เว้นวรรคระหว่างคำนำหน้าชื่อกับชื่อจริง ได้แก่ “นาย” “นาง” “นางสาว”
“คุณหญิง” “ท่านผู้หญิง” “คุณ” เช่น

คุณหญิงจินตนา ยศสุนทร

คุณหญิงแม่นมาศ ขวลิต

คุณนิลวรรณ ปิ่นทอง

คุณพุ่ม สุวรรณ

นายชวน หลีกภัย

นายบรรหาร ศิลปอาชา

นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์

นายสมัคร สุนทรเวช

นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร

นายไชยา สะสมทรัพย์

2.2 ไม่เว้นวรรคระหว่างบรรดาศักดิ์ สมณศักดิ์ ฐานันดรศักดิ์ ราชทินนาม เช่น

เจ้าพระยาธรรมาศดิมมนตรี

พระเจนดุริยางค์

พระธรรมกิตติวงศ์ (ทองดี สุรเตโช) ป.ธ. 9 ราชบัณฑิต

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระยาอนุমানราชชน
 พระอุบาลีคุณูปมาจารย์
 สมเด็จพระเจ้าพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์
 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
 สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส
 หม่อมเจ้าภีศเดช รัชนี
 หม่อมเจ้าทองทิพย์ ทองใหญ่
 หม่อมเจ้าสุภัทรดิศ ดิศกุล
 หม่อมเจ้าอิทธิเทพสรรค์ กฤษณากร
 หม่อมผิว สุขสวัสดิ์ ณ อยุธยา
 หม่อมหลวงบุญเหลือ เทพยสุวรรณ
 หม่อมหลวงสาธิต เกษมสันต์
 หลวงวิจิตรวาทการ

2.3 ไม่เว้นวรรคระหว่างคำนำหน้าชื่อที่เป็นตำแหน่งทางวิชาการ หรือสถานะวิชาชีพ กับชื่อจริง ยกเว้นบุคคลที่มีคำนำหน้าชื่อทั้งตำแหน่งทางวิชาการ และตำแหน่งอื่น ๆ เช่น

ศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์
 ดร.โอฬาร ไชยประวัติ
 แพทย์หญิง คุณหญิงพรทิพย์ โรจนสุนันท์
 รองศาสตราจารย์ ดร.ประคอง นิมมานเหมินท์
 ศาสตราจารย์ ดร.ปรีดี พนมยงค์
 ศาสตราจารย์ ดร.เปลื้อง ณ นคร
 ศาสตราจารย์ นายแพทย์ประสพ รัตนากร
 ศาสตราจารย์พิเศษ นรินดี เศรษฐบุตร์
 ศาสตราจารย์สัญญา ธรรมศักดิ์
 ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์อรรถสิทธิ์ เวชชาชีวะ

2.4 ไม่เว้นวรรคระหว่างคำนำหน้าชื่อที่แสดงฐานะของนิติบุคคล หน่วยงาน หรือกลุ่มบุคคลกับชื่อ เช่น

กรมประมง
 กระทรวงศึกษาธิการ
 การเคหะแห่งชาติ
 การท่าเรือแห่งประเทศไทย

การไฟฟ้าฝ่ายผลิต
 การประปานครหลวง
 การพลังงานแห่งชาติ
 การสื่อสารแห่งประเทศไทย
 โรงพยาบาลตากสิน
 โรงเรียนสตรีวิทยา
 สำนักข่าวไทย
 สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

การนำเสนอตัวเลขและค่าสถิติ

การนำเสนอข้อมูลที่เป็นตัวเลข สูตรสถิติในรายงานการวิจัย ควรให้ความสนใจ มีความละเอียดรอบคอบ เช่นเดียวกับรายละเอียดในส่วนอื่น ๆ ข้อความบางข้อความที่บอกจำนวนประกอบ อาจใช้ตัวเลข หรือตัวอักษร เพื่อจำแนกให้อ่านง่ายขึ้น ไม่สับสน เมื่อมีการใช้ตัวเลขก็ให้ใช้ตัวเลข อารบิกแบบเดียวกันตลอดทั้งเล่มรายงาน

หากจำเป็นต้องใช้ตัวเลขไทยในบางส่วน ก็ต้องใช้อย่างถูกต้องตามลักษณะเฉพาะส่วนนั้น จะไม่นำมาใช้ปะปนกันทั้งเล่ม เช่น คำว่า ภาพยนต์บัง 16 หรือจะใช้ตัวเลขไทยกำกับไว้ทั้งหมดก็ได้

ตัวเลขที่แทรกอยู่ในข้อความที่เป็นเนื้อเรื่องที่มีค่าต่ำกว่าสิบลงมาให้พิมพ์เป็นตัวสะกด ตัวเลขเกินสิบขึ้นไปจึงพิมพ์เป็นตัวเลข ยกเว้นตัวเลขทางสถิติ เลขหน้า วันที่ เลขที่ อายุ เวลา จำนวนเงิน เศษส่วน ทศนิยม ร้อยละ ตารางที่ แผนภูมิ แผนภาพ ให้พิมพ์เป็นตัวเลขและให้มีการเว้นวรรคหนึ่ง ระยะเวลาตัวอักษรก่อนและหลังที่จะมีการพิมพ์

สำหรับตัวเลขในข้อความไม่ควรพิมพ์ตัวเลขสองจำนวนไว้ติดกัน ถ้าจำเป็นควรเว้นสองระยะ ตัวอักษร เพื่อแสดงให้เห็นว่าเป็นคนละจำนวนกัน ตัวเลขที่ระบุเป็นช่วงให้พิมพ์เป็นตัวเลขเต็มเสมอ เช่น

....เราทราบว่าคนที่สอบได้ที่หนึ่ง เก่งกว่าคนที่สอบได้ที่สอง และคนที่สอบได้ที่สอง เก่งกว่าคนที่สอบได้ที่สาม แต่เราไม่สามารถบอกได้ว่า คนที่สอบได้ที่หนึ่ง เก่งกว่าคนที่สอบได้ที่สอง เท่ากับคนที่สอบได้ที่สอง เก่งกว่าคนที่สอบได้ที่สามหรือไม่....

(ไม่ควรเขียนว่า เราทราบว่าคนที่สอบได้ที่ 1 เก่งกว่าคนที่สอบได้ที่ 2 และคนที่สอบได้ที่ 2 เก่งกว่าคนที่สอบได้ที่ 3 แต่เราไม่สามารถบอกได้ว่า คนที่สอบได้ที่ 1 เก่งกว่าคนที่สอบได้ที่ 2 เท่ากับคนที่สอบได้ที่ 2 เก่งกว่าคนที่สอบได้ที่ 3 หรือไม่)

....ความผิดหนี่งถือเป็นครั้งแรกหวังว่าจะไม่มีครั้งที่สอง ครั้งที่สามอีก....
 (ไม่ควรเขียนว่าความผิดหนี่งถือเป็นครั้งแรกหวังว่าจะไม่มีครั้งที่ 2 ครั้งที่ 3 อีก)
หนังสือเล่มนี้ขายดีมาก มีการจัดพิมพ์เป็นครั้งที่ 12 แล้ว....
หนังสือเล่มนี้ในหน้าที่ 18 มีใจความว่า....
มีข้อความพิมพ์ผิดในหนังสือหน้าที่ 26 28 30 36....
กรุงธนบุรีเป็นราชธานีตั้งแต่ปี พ.ศ. 2310 ถึง พ.ศ. 2325

การใช้ตัวสะกดแทนตัวเลขที่ไม่เกินสิบ ก็มีข้อยกเว้นหากใช้แล้วไม่สวยงาม หรือไม่เข้ากลุ่ม
 ไม่ต่อเนื่องกัน เช่น

....หนังสือในบทที่ 4 มีข้อความพิมพ์ผิดในหน้าที่ 26 28 30 36
จากการสำรวจ พบว่าประชากรเป็นเพศชายร้อยละ 98 เป็นเพศหญิงร้อยละ 2....
ดังนั้น หากนำอายุของนักศึกษาทั้งหมด จำนวน 500 คน มาหาอายุเฉลี่ยแล้วได้เท่ากับ 20 ปี....

สำหรับการพิมพ์สูตรสถิติ และการแสดงวิธีทำที่ปรากฏในบทที่ 3 ในวิทยานิพนธ์จะต้อง
 พิมพ์ให้ถูกรูปแบบ กล่าวคือ ก่อนและหลังการพิมพ์สูตรสถิติให้เว้นสองระยะบรรทัดพิมพ์เดี่ยว
 สูตรสถิติ หรือสัญลักษณ์ต่าง ๆ ให้เริ่มพิมพ์ปรากฏอยู่ตรงกึ่งกลางของแนวบรรทัดที่จะพิมพ์ และ
 การพิมพ์สัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ เช่น สัญลักษณ์เสมอภาค (=) สัญลักษณ์เสมอภาคจะต้องพิมพ์
 ให้ตรงกับเส้นคั่นเศษส่วน สัญลักษณ์บวกลบ (+ -) ให้ใช้สัญลักษณ์บวกที่ปรากฏในเครื่องพิมพ์
 คอมพิวเตอร์ ไม่ใช่เครื่องหมาย ยัติภังค์ (-) ซ้อนกับสัญลักษณ์ทับ (/) แทนสัญลักษณ์คูณ แต่ให้ใช้
 อักษรเอ็กซ์ตัวพิมพ์เล็ก (x) แทนสัญลักษณ์คูณ สัญลักษณ์เส้นคั่นเศษส่วน (-) พิมพ์ให้ตรงกับแนว
 บรรทัดหรือตรงกับสัญลักษณ์เสมอภาค ส่วนคำอธิบายสัญลักษณ์ให้เริ่มพิมพ์ระยะที่เก้าของบรรทัดที่
 จะพิมพ์ ทั้งนี้ก่อนและหลังการพิมพ์คำอธิบายสัญลักษณ์สูตรสถิติ ให้เว้นสองระยะบรรทัด เช่น

...การวิจัยครั้งนี้ ใช้สูตรการหาค่าความแปรปรวน คือ

$$t = \frac{X_1 - X_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{N_1} + \frac{S_2^2}{N_2}}}$$

เมื่อ t แทน/ค่า t-distribution

X_1, X_2 แทน/ค่าเฉลี่ยของคะแนนกลุ่ม 1 และกลุ่ม 2

S_1^2, S_2^2 แทน/ค่าความแปรปรวนของคะแนนในกลุ่ม 1 และกลุ่ม 2

N_1, N_2 แทน/จำนวนกลุ่มตัวอย่างในกลุ่ม 1 และกลุ่ม 2

การหาค่าฐานนิยมอย่างคร่าว ๆ จะได้ค่าฐานนิยม คือ จุดกลางของชั้นคะแนนที่มีความถี่สูงสุด แต่ถ้าต้องการหาค่าอย่างละเอียดก็จะคำนวณฐานนิยมจากสูตร

$$Mo = L + \left[\frac{d_1}{d_1 + d_2} \right] \times i$$

เมื่อ Mo แทน ค่าฐานนิยม

L แทน ขีดจำกัดล่างจริงในชั้นคะแนนที่ฐานนิยมตกอยู่

d_1 แทน ผลต่างระหว่างความถี่ของชั้นคะแนนก่อนถึงชั้นคะแนนที่ฐานนิยมตกอยู่กับความถี่ของชั้นคะแนนที่ฐานนิยมตกอยู่

d_2 แทน ผลต่างระหว่างความถี่ของชั้นคะแนนที่ฐานนิยมตกอยู่กับความถี่ของชั้นคะแนนที่ถัดขึ้นไป

i แทน อันตรภาคชั้น

วิธีทำ จากสูตร

$$Mo = L + \left[\frac{d_1}{d_1 + d_2} \right] \times i$$

$$Mo = 8.5 + \left[\frac{16}{16 + 22} \right] \times 3$$

$$= 8.5 + \left[\frac{16}{38} \right]$$

$$= 8.5 + [0.42]$$

$$= 8.5 + 1.26$$

$$= 9.76$$

เพราะฉะนั้นฐานนิยมมีค่าเท่ากับ 9.76

สำหรับเครื่องหมายบุปสัญลักษณ์หรือเครื่องหมายวรรคตอนละ (“.....”) ไม่ควรใช้ในวิทยานิพนธ์ แต่ให้เขียนซ้ำ เช่น

MS_b	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกของกำลังสองระหว่างกลุ่ม
MS_w	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกของกำลังสองภายในกลุ่ม
ไม่ควรพิมพ์ว่า MS_b	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกของกำลังสองระหว่างกลุ่ม
MS_w	แทน	“/-----/” ภายในกลุ่ม

การแสดงขั้นตอนและรายละเอียดการดำเนินการวิจัย โดยเฉพาะสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลควรเรียงตามลำดับที่ละสูตร พร้อมทั้งอ้างอิงแหล่งที่มาของสูตรนั้น ๆ เช่น

....สถิติที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือโดยหาค่าอำนาจจำแนกของเครื่องมือเป็นรายข้อ (item-total correlation) และหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือทั้งฉบับโดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของ Cronbach (1970: 161)....

การพิมพ์สัญลักษณ์ของสูตรต้องให้ความถูกต้อง ตั้งแต่เครื่องหมายสัญลักษณ์ เส้นคั่นเศษส่วน เส้นคั่นเศษส่วนจะต้องอยู่ในแนวเดียวกับสัญลักษณ์เสมอภาคหรือเครื่องหมายเท่ากับ (equation) และเครื่องหมายดำเนินการ บวก ลบ คูณ หาร (operators) ตลอดจนความหมายของสัญลักษณ์แต่ละตัว ตัวอย่างการพิมพ์สัญลักษณ์ของสูตรสถิติ เช่น

....การทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับความแตกต่างของสภาพและปัญหาการรับสารนิเทศของพนักงานที่มีเพศต่างกัน ใช้ t-test (Independent) ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2532: 124-129)

$$t = \frac{X_1 - X_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{N_1} + \frac{S_2^2}{N_2}}}$$

เมื่อ	t	แทน ค่า t – distribution
	X_1, X_2	แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนนกลุ่ม 1 และกลุ่ม 2
	S_1^2, S_2^2	แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนในกลุ่ม 1 และกลุ่ม 2
	N_1, N_2	แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างในกลุ่ม 1 และกลุ่ม 2

การเขียนคำศัพท์ภาษาต่างประเทศ

การนำเสนอข้อมูลในวิทยานิพนธ์ถือเป็นเอกสารทางวิชาการ จึงหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่ต้องใช้คำศัพท์ทางวิชาการ (technical term) ที่เป็นภาษาต่างประเทศบ้าง โดยกำกับไว้ในวงเล็บควบคู่กับคำในภาษาไทย และก็มีควรใช้จนพริ้วแต่ควรใช้เมื่อจำเป็นและเห็นว่าสำคัญเจาะจงลงไป ในวิทยานิพนธ์ส่วนใหญ่แม้ว่าจะพิมพ์ตัวอักษรเป็นภาษาไทย แต่เราก็นิยมพิมพ์ภาษาอังกฤษกำกับ คำศัพท์บางคำ หรือข้อความกำกับไว้ในวงเล็บเพื่อเน้นความเข้าใจ หรือสื่อความหมายให้ตรงกัน เช่น คำว่า สารสนเทศ (information) หรือเทคโนโลยี (technology)

โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาอังกฤษที่เราใช้ในศาสตร์แต่ละสาขา เนื่องจากคำในภาษาอังกฤษก็มีทั้งการพิมพ์ด้วยตัวพิมพ์เล็ก ตัวพิมพ์ใหญ่ และมีชื่อยกเว้นต่าง ๆ หนังสือนี้อธิบายวิธีการเขียนวิทยานิพนธ์ก็ได้ระบุไว้ให้ชัดเจน จึงพบว่า วิทยานิพนธ์มีการนำเสนอข้อมูลที่มีภาษาอังกฤษสอดแทรกและมีหลายลักษณะแทรกปะปนกัน ดังนั้น จึงมีหลักเกณฑ์การใช้คำภาษาอังกฤษในการนำเสนอข้อมูลของวิทยานิพนธ์ ได้แก่ หัวข้อหลัก และหัวข้อรองที่ต้องการให้มีคำศัพท์ภาษาอังกฤษกำกับให้ใสในวงเล็บ หัวข้อย่อยของหัวข้อหลัก หัวข้อย่อยของหัวข้อรอง ชื่อบุคคล ชื่อสถานที่ ชื่อทวีป สูตรสถิติ คำศัพท์เฉพาะ สำหรับหลักเกณฑ์การใช้คำภาษาอังกฤษสามารถนำไปเป็นแนวทางประยุกต์ใช้ในวิทยานิพนธ์ได้ตามความเหมาะสม ดังนี้

1. หัวข้อหลัก และหัวข้อรองที่ต้องการให้มีคำศัพท์ภาษาอังกฤษกำกับให้ใสในวงเล็บ ให้ใช้ตัวอักษรพิมพ์ใหญ่เฉพาะตัวแรกของคำหลักเท่านั้น ยกเว้นคำบุพบท คำเชื่อม คำสันธาน ต้องใช้ตัวพิมพ์เล็ก เช่น

การวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) ← (หัวข้อหลัก)

1. การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ← (หัวข้อรอง)
2. การวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ (Correlation Study)
3. การวิจัยเชิงพัฒนาการ (Development Research)

2. เนื้อหาของวิทยานิพนธ์ที่มีหัวข้อย่อยของหัวข้อหลัก หรือหัวข้อย่อยของหัวข้อรอง รวมทั้งเนื้อหาโดยทั่วไปที่จะมีคำศัพท์ภาษาอังกฤษกำกับ ให้ใช้ตัวอักษรพิมพ์เล็กปกติพิมพ์ไว้ในวงเล็บ เช่น

วัสดุไม่ตีพิมพ์ (Non-Printed Materials)

1. วัสดุกราฟิก (Graphic Materials)

1.1 แผนภูมิ (charts) เป็นภาพลายเส้น ตัวอักษรหรือตารางที่ทำขึ้นเพื่อแสดงเรื่องใดเรื่องหนึ่ง แสดงความสัมพันธ์ของข้อเท็จจริง

1.2 แผนภาพ (diagrams) เป็นภาพ หรือเค้าโครงที่เขียนขึ้นอย่างง่ายด้วยการใช้ลายเส้นสัญลักษณ์และมีคำอธิบายประกอบ

1.3 ภาพโฆษณา (posters) เป็นวัสดุกราฟิก ที่จัดทำขึ้นเพื่อประกาศหรือจูงใจให้เกิดความสนใจ

3. เนื้อหาทั่วไปของวิทยานิพนธ์หากมีคำศัพท์ในวงเล็บที่เป็นชื่อบุคคล ชื่อสถานที่ ชื่อทวีป สูตรสถิติ คำศัพท์เฉพาะ ให้ใช้ตัวพิมพ์ใหญ่เฉพาะอักษรตัวแรกของคำหลัก และเขียนคำอ่านทับศัพท์ หรือคำแปลที่เป็นภาษาไทยกำกับอยู่ด้วย โดยคำศัพท์ภาษาอังกฤษใส่ในวงเล็บ เช่น

คนนิโกร (Negro) ชาวยิว (Jew) มหาวิทยาลัยแห่งรัฐโอคลาโฮมา (Oklahoma State University) ชาวโปแลนด์ (Poland) ราชบัณฑิตยสถาน (Royal Institute of Thailand) ทวีปยุโรป (Europe) ตารางสำเร็จรูปค่าวิกฤตของสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Critical Values of The Pearson)

4. คำศัพท์ที่เป็นชื่อเฉพาะ เช่น ชื่อการค้า ชื่อย่อขององค์กร ชื่อองค์กร โปรแกรม คอมพิวเตอร์ ให้พิมพ์ด้วยตัวพิมพ์ใหญ่ทั้งหมด เช่น

กีฬาซีเกมส์ (SEAGAMES)	กีฬาเอเชียนเกมส์ (ASIAN GAMES)
กีฬาโอลิมปิก (OLYMPIC)	เขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA)
เขตการค้าเสรีอเมริกาเหนือ (NAFTA)	บุคคลสำคัญ (VIP)
ประชาคมยุโรป (EU)	โปรแกรมห้องสมุดวีทีแอลเอส (VTLS)
ภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT)	รางวัลโนเบล (NOBEL PRIZE)
รางวัลซีไรต์ (S.E.A. WRITE)	สถาบันการตรวจเงินแผ่นดินระหว่างประเทศ (INTOST)
สมาคมการค้าเสรีละตินอเมริกา (LAFTA)	สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ASEAN)

5. หากได้กำกับคำภาษาอังกฤษไว้ในวงเล็บแล้ว เมื่อจะกล่าวถึงอีกก็ไม่ต้องพิมพ์ภาษาอังกฤษซ้ำอีก เพราะจะเป็นการใช้คำฟุ่มเฟือย ให้ใช้คำภาษาไทยที่เขียนทับศัพท์คำที่ได้แปลไว้แล้ว เช่น

กระบวนการหนึ่งที่สถาบันอุดมศึกษาเริ่มให้ความสนใจในการนำมาพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถาบัน คือ กระบวนการเทียบเคียงสมรรถนะหรือที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายว่าเป็นชัมมาร์คกิง (benchmarking) เป็นชัมมาร์คกิง เป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนา ปรับปรุง ด้วยการเปรียบเทียบการบริหารจัดการหรือกระบวนการต่าง ๆ ในการดำเนินงานระหว่างองค์กร เพื่อให้สามารถได้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติที่ดีที่สุด คณะกรรมการจึงได้จัดให้มีการบรรยายพิเศษขึ้น เพื่อให้ความรู้ และความเข้าใจซึ่งได้รับเกียรติจากศาสตราจารย์จอห์น แอล เยียเกอร์ (Professor John L. Yeager) ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเบนช์มาร์คกิงจากประเทศสหรัฐอเมริกา และเป็นอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด (Stanford University) มาบรรยายสร้างองค์ความรู้....

6. หากเป็นคำศัพท์ทั่วไปใช้ตัวพิมพ์เล็ก เช่น

....การวิจัย (research) ที่นิยมทำกันมีสองลักษณะ คือ การวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) และการวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research)....

การเขียนคำทับศัพท์

ทับศัพท์ แปลว่า รับเอาคำของภาษาหนึ่งมาใช้อีกภาษา โดยวิธีถ่ายเสียงและถอดอักษร แล้วเขียนทับศัพท์ หรือแปลทับศัพท์ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 520) การทับศัพท์เป็นวิธีที่จำเป็นในการแปลจากภาษาอื่นเป็นภาษาไทย เมื่อต้องถ่ายถอดชื่อเฉพาะ และเมื่อต้องถ่ายถอดศัพท์เฉพาะ สาขาวิชาที่ยังไม่มีศัพท์บัญญัติทางการให้ใช้ หรือไม่ทราบว่ามีศัพท์บัญญัติให้ใช้ หรือไม่เห็นด้วยกับศัพท์บัญญัติที่มีอยู่แล้ว แต่ยังไม่ออกกว่าควรจะนำคำใดมาใช้แทน (สมศีล ฅานวงศ์, 2547: 73)

ปัจจุบันมีคำภาษาอังกฤษมากมายแทรกอยู่ในภาษาไทย และใช้กันแพร่หลาย จนหลายคำกลายเป็นคำไทยไปแล้ว โดยทั่วไปยึดเอาสำเนียงคำในภาษาเดิมเป็นหลัก อย่างอื่นไม่ได้นึกถึง เช่น คำว่า รักบี้ ไดนาโม เบรก มอเตอร์ ครีမ် ฟาร์ม เรดาร์ สปริง คอมพิวเตอร์ ฯลฯ

ความจำเป็นต้องใช้คำทับศัพท์ ต้องเป็นคำที่ยังไม่มีคำไทยแทน เป็นคำที่มีความหมายยืดยาว จึงยอมใช้ทับศัพท์ซึ่งกระชับกว่า เช่น แทนที่จะพูดว่า “การย่อส่วนวัสดุสิ่งพิมพ์ลงบนแผ่นฟิล์มกรองแสงชนิดม้วนเก็บไว้ในกล่อง” ซึ่งยืดยาว จึงใช้ทับศัพท์ว่า ไมโครฟิล์ม การทับศัพท์จึงเป็นวิธีหนึ่งในการบัญญัติศัพท์ เมื่อไม่สามารถคิดหาคำไทย หรือคำบาลีสันสกฤตที่เหมาะสมมาใช้แทนคำเดิมซึ่งส่วนใหญ่มาจากภาษาอังกฤษ ศัพท์บัญญัติด้วยวิธีทับศัพท์จึงถือเป็นคำยืม เช่น ลิตร (litre) สึนามิ (Tsunami) เอนไซม์ (enzyme) ไทรอยด์ (thyroid) คาร์โบไฮเดรต (carbohydrate) เฮิร์ตซ์ (hertz) โครโมโซม (chromosome)

การทับศัพท์กระทำเพื่อให้ได้คำภาษาต่างประเทศมาใช้ในระหว่างยังไม่มีคำไทยใช้แทน (อวย เกตุสิงห์, 2545: 296) เช่น คำว่า วิดีโอเทป (videotape cassette) เคยใช้ว่า แถบบันทึกภาพ ต่อมาบัญญัติศัพท์ว่า วิดีทัศน์ เช่นเดียวกับที่ชนชาติใดไปมีอิทธิพลกับชาติอื่น ๆ ก็จะมีแพร่วัฒนธรรมไปยังชาตินั้น ๆ อิทธิพลของกรีก โรมัน สมัยโบราณก็จะมีอิทธิพลต่อประเทศใกล้เคียง ศิลปกรรมหลายสาขาของไทยก็ได้รับจากประเทศอินเดียมิใช่น้อย การทับศัพท์ของไทยก็ได้รับจากประเทศอังกฤษ ประเทศสหรัฐอเมริกาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่สามเช่นกัน

นิตยา กาญจนวรรณ (2532: 72) กล่าวว่า การใช้คำทับศัพท์ต้องเป็นคำที่มีความหมายหลายอย่างต่าง ๆ กัน เป็นคำที่ใช้กันมานานจนถือเป็นคำไทยและบันทึกลงในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานแล้ว จึงได้กำหนดหลักเกณฑ์การเขียนคำทับศัพท์ที่มาจากภาษาอื่น การเขียนคำทับศัพท์มีหลักเกณฑ์พอสรุปได้ คือ ต้องถอดอักษรในภาษาเดิมพอควรแก่การแสดงที่มาของรูปศัพท์ สามารถเขียนให้อ่านสะดวกในภาษาไทย เช่น เวิลด์ไวด์เว็บ มาจากรูปศัพท์ว่า World Wide Web โควตา (quota) โรแมนติก (romantic) เทคโนโลยี (technology) ฟุตบอล (football) หรือในคำศัพท์ที่ใช้กันมานานเป็นที่ยอมรับว่า เป็นคำไทยซึ่งพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานก็ระบุไว้ให้ใช้ได้ เช่น อิเล็กทรอนิกส์ กราฟิก อารบิก

สำหรับคำที่เป็นชื่อเฉพาะวิสามานยนามก็ให้ใช้ทับศัพท์ได้ เช่น ลอนดอน (London) ปารีส (Paris) นิวยอร์ก (New York) วิกตอเรีย (Victoria) พระเจ้าหลุยส์ที่ 14 (Louis XIV) หากจำเป็นต้องการเขียนคำทับศัพท์ในวิทยานิพนธ์ก็ต้องใช้อย่างถูกต้อง

ผู้วิจัยต้องใช้พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 หรือพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ซึ่งเป็นฉบับพิมพ์ล่าสุดเป็นคู่มือประจำตัว

ในที่นี้เสนอตัวอย่างการเขียนคำทับศัพท์ที่รวบรวมจากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ส่วนมากทับศัพท์จากภาษาอังกฤษ แต่ก็มีภาษาอื่นแทรกปะปนบ้าง (ราชบัณฑิตยสถาน, 2554) เช่น

กงไฉ่	กงเต็ก	กราฟิก	กอริลลา (ลิง)
การ์ตูน	กิโมโน	กิโลกรัม	กิโลเมตร
แก๊ป	ครีม	คลินิก	คอนกรีต
คอมพิวเตอร์	คอมมิวนิสต์	คาร์บอนไดออกไซด์	คาราเต้
คาราโอเกะ	เค้ก (ขนม)	เงินดาวน	ชอล์ก
ซอฟต์แวร์	ซอส	ซามูไร	ซีเกม
ซีอีว	เซรุ่ม	เซลล์ไฟฟ้า	โซดา
โซลา (น้ำมัน)	ไดนาโม	ตุ๋น	เต็นท์
เทคนิค	เทคโนโลยี	เทอร์โมมิเตอร์	น้ำมันก๊าด
น้ำมันดีเซล	น้ำมันเบนซิน	นิโกร	เนคไท
ไนลอน	โน้ตเพลง	ถ่านลิกไนต์	ฟาร์ม
ฟิสิกส์	แพชั่น	ฟุตบอล	ไฟเบอร์
บ๊วย	บอลลูม (ลีลาศ)	บังกะโล	บัตรเครดิต
เบนซิน	เปียร์	แบคทีเรีย	แบดมินตัน
แบตเตอรี่	โบนัส	ปูนซีเมนต์	พลาสติก
แพนดา (หมี)	มอร์ฟิน	เมตร	ไมล์
ไมโครฟิล์ม	ไมโครฟิช	ยิปซัม	ยิปซี
ยิมนาสติก	ยิว (ชาว)	เยชู (พระ)	เย็นตาโฟ
รักบี้	ริบบิ้น	เรดาร์	รูเล็ตต์
โรมัน	ลือกเกต	ลิตร	เลเซอร์
เล่นแชร์	วาล์ว (ปิด-เปิด)	วิตามิน	สตัฟฟ์ (สัตว์)
สติก	สปริง	สลาตัน	สุกียากี้
แสงเลเซอร์	แสตมป์	ออกซิเจน	อัลตราไวโอเลต

อาร์บิก	อินฟราเรด	เอเชียนเกม	เอกซเรย์
แอมโมเนีย	แอลกอฮอล์	แอลไฟริน	ไอศกรีม
ไอโอดีน	ไอโซน	โอลิมปิก	หลงจู๊

การใช้ศัพท์บัญญัติ

การใช้คำศัพท์ทางวิชาการที่มาจากภาษาอื่นต้องใช้คำที่ได้มีบัญญัติไว้แล้ว เช่น คำว่า โทรทัศน์ (television) วิดีทัศน์ (video) ญี่ปุ่น (Japan) อังกฤษ (English) สหรัฐอเมริกา (United States of America) ประเทศจีน (China) ประเทศฝรั่งเศส (France) ประเทศโปรตุเกส (Portugal) สื่อประสม (multimedia) อัตโนมัติ (automatic) เครือข่าย (network)

ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 1095) ได้ให้ความหมายของศัพท์บัญญัติว่า หมายถึง คำที่ตราหรือกำหนดขึ้นให้มีความหมายเฉพาะเป็นเรื่อง ๆ ไป ผู้ทำรายงานการวิจัยควรสำรวจการใช้คำที่ถูกต้องจากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 หรือศัพท์บัญญัติของแต่ละสาขาวิชา ได้แก่ ศัพท์รัฐประศาสนศาสตร์ ศัพท์พุทธศาสนา ศัพท์คอมพิวเตอร์ พจนานุกรมศัพท์การศึกษา ฯลฯ ดังนั้น คำบางคำผู้ทำรายงานการวิจัยจะต้องระมัดระวังไม่ควรใช้ให้ประอะ ต้องแน่ใจว่ามีการบัญญัติศัพท์ไว้แล้ว และหลีกเลี่ยงการใช้ภาษาพูดแทนภาษาเขียนในรายงานการวิจัย หรือวิทยานิพนธ์ เช่น

กระดาศหิซชู	ต้องเขียนว่า	กระดาศชำระ
ดิสเก็ตต์	ต้องเขียนว่า	แผ่นบันทึกข้อมูล
คอนเสิร์ต	ต้องเขียนว่า	การแสดงดนตรี
คอลัมน์	ต้องเขียนว่า	บทความ สดมภ์
ค่าแป๊ะเจี๊ยะ	ต้องเขียนว่า	เงินกินเปล่า
คีย์บอร์ด	ต้องเขียนว่า	แป้นพิมพ์
คูปอง	ต้องเขียนว่า	บัตร ตั๋ว
โคมา	ต้องเขียนว่า	สลบ หมดสติ
ชาร์ต	ต้องเขียนว่า	แผนภูมิ
ชาวอิสลาม	ต้องเขียนว่า	ชาวมุสลิม
แชมพู	ต้องเขียนว่า	ยาสระผม
เซ็ง	ต้องเขียนว่า	เบื่อ
เซนเซอร์	ต้องเขียนว่า	ตรวจพิจารณา
เซนเตอร์	ต้องเขียนว่า	ศูนย์กลาง

ดีกรี	ต้องเขียนว่า	ระดับ
เด็นบัลเลต์	ต้องเขียนว่า	ระบำปลายเท้า
เตาไมโครเวฟ	ต้องเขียนว่า	เตาอบ
ทิม	ต้องเขียนว่า	คณะ กลุ่ม หมู่
ทีวี	ต้องเขียนว่า	โทรทัศน์
เทอม	ต้องเขียนว่า	ภาคเรียน
เทพ	ต้องเขียนว่า	แถบบันทึกเสียง
น้ำเต้าหู้	ต้องเขียนว่า	น้ำนมถั่วเหลือง
ฟรี	ต้องเขียนว่า	ไม่ต้องเสียเงิน
บอยคอตต์	ต้องเขียนว่า	คว่ำบาตร
บิล	ต้องเขียนว่า	ใบเสร็จเก็บเงิน
ปลั๊ก	ต้องเขียนว่า	เต้าเสียบ
เปอร์เซ็นต์	ต้องเขียนว่า	ร้อยละ
ปั้มน้ำมัน	ต้องเขียนว่า	สถานีบริการน้ำมัน
มิเตอร์	ต้องเขียนว่า	เครื่องวัด
มินิบัส	ต้องเขียนว่า	รถโดยสารขนาดเล็ก
รถปิคอัพ	ต้องเขียนว่า	รถกระบะ
รถมอเตอร์ไซด์	ต้องเขียนว่า	รถจักรยานยนต์
ระเบิดนิวเคลียร์	ต้องเขียนว่า	ระเบิดปรมาณู
โรคเอดส์	ต้องเขียนว่า	โรคภูมิคุ้มกันบกพร่อง
เลสเบี้ยน	ต้องเขียนว่า	รักร่วมเพศ
วีดีโอ	ต้องเขียนว่า	วีดิทัศน์
สปอนเซอร์	ต้องเขียนว่า	ผู้สนับสนุน
สไลด์	ต้องเขียนว่า	ภาพนิ่ง
หวย ลอตเตอรี่	ต้องเขียนว่า	สลากกินแบ่ง
อิเล็กทรอนิกส์	ต้องเขียนว่า	ประจุไฟฟ้าลบ
แอร์	ต้องเขียนว่า	เครื่องปรับอากาศ
อีโรว์	ต้องเขียนว่า	วีรบุรุษ

การเขียนคำอ่านศัพท์วิชาการภาษาต่างประเทศ

ในวิทยานิพนธ์หากมีคำศัพท์วิชาการที่ยังไม่มีคำบัญญัติศัพท์ให้ใช้ หรือหากไม่สามารถหาคำไทยแทนความหมายที่เหมาะสมมาใช้แทนได้ ก็ต้องใช้ทับศัพท์และเขียนคำอ่านเป็นภาษาไทยกำกับให้ถูกต้อง การเขียนคำอ่านทับศัพท์เพื่อผู้อ่านจะได้ทราบการอ่านออกเสียงที่ถูกต้อง เช่น เขียนว่า ซ็อกโกแลต เจ็ด ก๊าซ แก๊ส พระเจ้าหลุยส์ ฯลฯ การเขียนคำอ่านดังกล่าวจะต้องมีคำภาษาต่างประเทศกำกับไว้ในวงเล็บ

สำหรับการตรวจสอบการใช้คำทับศัพท์ การใช้คำศัพท์บัญญัติ การเขียนคำอ่านภาษาต่างประเทศ รวมทั้งการตรวจสอบความถูกต้องของคำศัพท์ ควรตรวจสอบจากพจนานุกรมสารานุกรม ที่ใช้เป็นมาตรฐาน เชื่อถือได้ทางด้านวิชาการ

นอกจากจะใช้พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานแล้ว นักวิจัยสามารถหาอ่านได้จากหนังสือประเภท สารานุกรม พจนานุกรม ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นที่ยอมรับและเชื่อถือได้ เช่น พจนานุกรมอักษรย่อและคำย่อชื่อ พจนานุกรมศัพท์เศรษฐศาสตร์ พจนานุกรมกีฬาพื้นเมือง พจนานุกรมเคมี พจนานุกรมศัพท์การศึกษา พจนานุกรมศิลป์ พจนานุกรมฉบับประมวลศัพท์ศาสนา พจนานุกรมศัพท์คอมพิวเตอร์ พจนานุกรมศัพท์ชีววิทยา ประเภทสารานุกรม ได้แก่ สารานุกรมไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน สารานุกรมปรัชญา สารานุกรมวิทยาศาสตร์ สารานุกรมศัพท์ทางรัฐศาสตร์ The Book of Art The International Family Health Encyclopedia The World Book Encyclopedia Encyclopedia of Education วิธีเขียนคำอ่านมีดังนี้ (สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ, 2544: 94-95)

1. ทับศัพท์ที่ใช้กันมานานจนถือเป็นคำไทย และปรากฏในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานแล้ว ให้ใช้ต่อไปตามเดิม เช่น ซ็อกโกแลต เจ็ด ก๊าซ แก๊ส คำวิสามานยนามที่ใช้กันมานานแล้ว อาจใช้ต่อไปตามเดิม ดังตัวอย่าง

Cologne	=	โคโลญ
Louis	=	หลุยส์
Victoria	=	วิกตอเรีย
Vietnam	=	เวียดนาม
Cuba	=	คิวบา
Tasmania	=	แทสเมเนีย

2. ศัพท์วิชาการซึ่งใช้เฉพาะกลุ่มไม่ใช่ศัพท์ทั่วไป อาจเพิ่มหลักเกณฑ์ขึ้นตามความจำเป็น การเขียนทับศัพท์จากภาษาอังกฤษ การเขียนทับศัพท์ไม่ต้องใส่วรรณยุกต์ ยกเว้น คำที่ใช้กันมานานจนเป็นคำไทยและปรากฏอยู่ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานก่อนแล้ว คำที่ไม่ใส่วรรณยุกต์แล้ว

จะไปพ้องกับคำไทย (ทั้งรูปและเสียง) คำที่พยัญชนะตัวเดียวกันซ้อนเป็นตัวสะกด ถ้าเป็นศัพท์ทั่วไปให้ตัดออกหนึ่งตัว แต่ถ้าเป็นศัพท์วิชาการ หรือชื่อเฉพาะให้ใส่เครื่องหมายทัณฑฆาตไว้ที่ตัวท้าย เช่น

brelle	=	เบรลล์
boycott	=	บอยคอตต์
cell	=	เซลล์
football	=	ฟุตบอล
handball	=	แฮนด์บอล
James Watt	=	เจมส์ วัตต์
Kilowatt	=	กิโลวัตต์

3. พยัญชนะ “t” ถ้าเป็นพยัญชนะต้นให้ใช้แทนด้วย “ท” (ยกเว้นคำนิยมใช้ “ต” ก็ให้ใช้ “ต”) ถ้าเป็นตัวสะกดให้ใช้ “ต” เช่น

Atlantic	=	แอตแลนติก
badminton	=	แบดมินตัน
battery	=	แบตเตอรี่
chart	=	ชาร์ต
cocktail	=	ค็อกเทล
concert	=	คอนเสิร์ต
computer	=	คอมพิวเตอร์
guitar	=	กีตาร์
internet	=	อินเทอร์เน็ต
jackpot	=	แจ็กพอต
Kuwait	=	คูเวต
meter	=	มิเตอร์
metre	=	เมตร
metric	=	เมตริก
plastic	=	พลาสติก
scott	=	สก๊อตต์
tango	=	แทงโก (จังหวะการเต้นรำ)
taxi	=	แท็กซี่
technique	=	เทคนิค
technology	=	เทคโนโลยี

tennis = เทนนิส

typhoon = ไต้ฝุ่น

volt = โวลต์

4. คำที่มียัติภังค์ (-) ให้เขียนติดต่อกันไป ยกเว้นคำศัพท์เฉพาะ เช่น

cross-eye = ครอสอาย

cobalt-60 = โคบอลต์-60

cd-rom = ซีดีรอม

ping-pong = ปิงปอง

hight-low = ไฮโล (การพนัน)

shock-absorber = ช็อคอัพ (เครื่องกันกระแทก)

5. คำผสมที่ภาษาอังกฤษเขียนแยกกัน เมื่อเขียนเป็นภาษาไทยให้เขียนติดกัน เช่น

night club = ไนท์คลับ

night bazaar = ไนท์บาซาร์

6. คำย่อจากภาษาอังกฤษ ให้เขียนตัวย่อให้ติดกันและไม่ต้องใช้จุด ยกเว้น ชื่อคนให้ใส่จุด

ตามภาษาเดิม เช่น

A.T.M. = เอทีเอ็ม

F.B.I. = เอฟบีไอ

Robert D. = โรเบิร์ต ดี.

CD-ROM = ซีดีรอม

N.G.V. = เอ็นจีวี

7. คำที่ผูกขึ้นจากตัวย่อของคำเต็ม ซึ่งอ่านออกเสียงตัวอักษรย่อที่ผูกไว้ได้เสมือนคำคำหนึ่ง มีได้ออกเสียงเรียงตัวอักษร ให้เขียนตามเสียงที่ออก และไม่ต้อใส่จุด เช่น

AFTA = อาฟต้า (เขตการค้าเสรีอาเซียน)

APEC = เอเปก (องค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจแห่งเอเชีย)

ASEAN = อาเซียน (สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้)

CONSAL = คอนซาล (สถาบันบรรณารักษ์ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้)

IFLA = อีฟลา (สหพันธ์ระหว่างประเทศว่าด้วยสมาคมและสถาบันห้องสมุด)

ISO = ไอโซ (องค์การมาตรฐานระหว่างประเทศ)

LAFTA = ลาฟตา (สมาคมการค้าเสรีละตินอเมริกา)

NAFTA = นาฟตา (เขตการค้าเสรีอเมริกาเหนือ)

NATO = นาโต (องค์การสนธิสัญญาแอตแลนติกเหนือ)

UNICEF	=	ยูนิเซฟ (องค์การกองทุนเด็กระหว่างประเทศของสหประชาชาติ)
UNESCO	=	ยูเนสโก (องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ)
USIS	=	ยูซิส (สำนักข่าวสารอเมริกัน)
WHO	=	ฮู (องค์การอนามัยโลก)
WIPO	=	วิโป (องค์การทรัพย์สินทางปัญญาแห่งโลก)

8. คำที่มีพยัญชนะต้นหลายตัว ไม่ต้องใส่พยัญชนะตัวที่มีได้ออกเสียง เช่น

Czar	=	พระเจ้าซาร์แห่งประเทศรัสเซีย (พยัญชนะ C ไม่ได้ออกเสียง)
pseudo	=	ชีวโด (พยัญชนะ P มีได้ออกเสียง)
psycho	=	ไซโค (พยัญชนะ P มีได้ออกเสียง)
Djibouti	=	จิบูตี ชื่อประเทศในทวีปแอฟริกา (พยัญชนะ D มีได้ออกเสียง)

9. ชื่อเฉพาะที่ออกเสียงพิเศษออกไป ให้เขียนตามเสียงที่ออก เช่น

kyat	=	จั๊ด (ชื่อหน่วยเงินตราประเทศพม่า)
tube	=	จู้บ (ท่อ)

10. คำหรือพยางค์ที่มีพยัญชนะไม่ออกเสียงอยู่หน้าตัวสะกดที่ยังมีพยัญชนะตามหลังมาอีก ให้ตัดพยัญชนะที่อยู่หน้าตัวสะกดออก และใส่เครื่องหมายทัณฑฆาตไว้บนพยัญชนะตัวสุดท้าย เช่น

first	=	เฟิสต์ (ตัดพยัญชนะ r ออก)
quartz	=	ควอทซ์ (ตัดพยัญชนะ r ออก)
world	=	เวิลด์ (ตัดพยัญชนะ r ออก)

11. เครื่องหมายไม้ไต๋และวรรณยุกต์ ให้ใช้เพื่อต้องการให้คำทับศัพท์นั้น ๆ เขียนแตกต่างออกไปจากคำไทยที่มีอยู่เดิม เพราะหากเขียนเทียบตรงตามอักษร อาจให้ความหมายเป็นอย่างอื่น เช่น

log	=	ล็อก (ถ้าไม่เติมไม้ไต๋ จะอ่านว่า ลอก ความหมาย คือ การลอกเลียน)
coma	=	โคมา (ถ้าไม่เติมไม้เอก จะอ่านว่า โคมา ความหมาย คือ ัววมา)
coke	=	ค็อก (ถ้าไม่เติมไม้โท จะอ่านว่า โคค ความหมาย คือ ที่เป็นเนินสูง)

12. คำที่ทำให้เสียงสั้นเข้าเพื่อให้ออกเสียงใกล้เคียงภาษาเดิม หรือเพื่อให้ผู้อ่านแยกพยางค์ ให้ใส่เครื่องหมายทัณฑฆาตไว้บนพยัญชนะที่ไม่ออกเสียงตัวสุดท้ายแต่เพียงแห่งเดียว เช่น

Okhotsk	=	โอค็อตสก์
Barents	=	แบเร็นตส์

13. อักษร “C” เมื่อเป็นพยัญชนะต้นใช้กับ a, o, u, r, l ให้ใช้ “ค” แทนพยัญชนะ ยกเว้นคำนิยมใช้ “ก” ถ้าใช้กับ e, i, y ให้ใช้ “ช” และเมื่อเป็นตัวสะกดให้ใช้ “ก” เช่น

christmas	=	คริสต์มาส
clinic	=	คลินิก
complex	=	คอมเพลกซ์
computer	=	คอมพิวเตอร์
14. พยัญชนะที่ตามสระ ถ้าไม่ออกเสียงให้การ์นต์ เช่น
golf	=	กอล์ฟ
chalk	=	ชอล์ก
farm	=	ฟาร์ม
palm	=	ปาล์ม
15. พยัญชนะ “p” เมื่อเป็นพยัญชนะต้นให้ใช้ “พ” เช่น
Parabol	=	พาราโบลา
Parade	=	พาเหรด
pie	=	(ขนม) พาย
pizza	=	พิซซ่า
plasma	=	พลาสมา
passport	=	พาสปอร์ต
plastic	=	พลาสติก
plaza	=	พลาซ่า
Pluto	=	พลูโต
pocket book	=	พ็อคเกตบุ๊ก
premium	=	พรีเมียม
pyramid	=	พีระมิด
16. ยกเว้นคำที่นิยมใช้ “ป” หรือเมื่อเป็นตัวสะกดให้ใช้ “ป” เช่น
apple	=	แอปเปิล
Palestine	=	ปาเลสไตน์
palm	=	ปาล์ม
Paris	=	ปารีส
petroleum	=	ปิโตรเลียม
piano	=	เปียโน
picnic	=	ปิกนิก
plug	=	ปลั๊ก

Portugal = โปรตุเกส
Protein = โปรตีน

ข้อบกพร่องที่พบในวิทยานิพนธ์

จากประสบการณ์การตรวจรูปแบบวิทยานิพนธ์สาขาต่าง ๆ พบว่า ยังมีข้อบกพร่อง ปัญหา และมีข้อที่น่าสังเกตต่าง ๆ มากมาย เช่น “พ.ศ. 2543” พิมพ์เป็น “พ.ศ. 26543” พิมพ์คำว่า “อินเทอร์เน็ต” บ้าง “อินเตอร์เน็ต” บ้าง หากนำเผยแพร่ออกไปถือเป็นความเสียหายเพราะได้เข้าปกเย็บเล่มแล้ว ผู้อ่านจะมีความสงสัย ปัญหาต่าง ๆ ที่พบจึงสรุปได้ ดังนี้

1. กระดาษต้นฉบับวิทยานิพนธ์ที่พิมพ์ออกจากเครื่องคอมพิวเตอร์มีความเข้มของพื้นสีไม่เท่ากัน เมื่อนำไปถ่ายสำเนาเพื่อเข้าเล่มเป็นวิทยานิพนธ์ จึงทำให้รูปเล่มเดียวกัน แต่มีสีขาของพื้นกระดาษอ่อนแก่ไม่เท่ากันตลอดเล่ม ไม่สวยงาม บางหน้าก็สีขาขาวมาก อ่านแล้วสะท้อนนัยน์ตา บางหน้าก็สีขาขุ่นหมอง ทั้งนี้เนื่องจาก กระดาษที่พิมพ์ต้นฉบับมิใช่มาจากกรมเดียวกัน จึงอาจเกิดความไม่รอบคอบ รีบเร่ง เพื่อนำไปถ่ายสำเนาจึงมีสีอ่อนเข้มไม่เท่ากัน

2. การพิมพ์หน้าปกในใช้ตัวอักษรไม่เป็นไปตามข้อกำหนด หรือแบบที่นิยมกัน เช่น การเว้นช่วงระหว่างขอบกระดาษด้านบนกับชื่อเรื่อง และระหว่างขอบกระดาษด้านล่างกับข้อความบรรทัดสุดท้ายของหน้าปกใน การเว้นช่วง “พ.ศ.” กับ “หมายเลขปี” ห่างมากไป หรือชิดไป เช่น พิมพ์ว่า “พ.ศ.2548” เป็นต้น การพิมพ์ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ที่มีความยาวเกินหน้าบรรทัด เมื่อตัดความจากบรรทัดบนไม่ถูกต้อง เป็นการตัดและฉีกคำหรือไม่ถูกหลักเกณฑ์ของหลักภาษา เช่น ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ “บทบาทด้านการส่งเสริมการอ่านของผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสมุทรสาคร”

บทบาทด้านการส่งเสริมการอ่านของผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วน
ตำบลในจังหวัดนครปฐม

การพิมพ์ที่ถูกต้องควรพิมพ์ดังนี้

บทบาทด้านการส่งเสริมการอ่านของผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
ในจังหวัดนครปฐม

การจัดวางบรรทัดของชื่อเรื่องวิจัยจะเป็นลักษณะพิระมิดคือว่า รายงานวิจัยที่พบบางเล่ม จัดวางแบบพิระมิดหงาย เช่น

**บทบาทองค์ประกอบส่วนท้องถิ่น
เพื่อการแก้ไขปัญหาการอ่านหนังสือไม่ออกแบบยั่งยืน**

การพิมพ์ที่ถูกต้องควรพิมพ์ดังนี้

**บทบาทองค์ประกอบส่วนท้องถิ่นเพื่อการแก้ไขปัญหา
การอ่านหนังสือไม่ออกแบบยั่งยืน**

3. เนื้อหา และข้อความในวิทยานิพนธ์ พบว่า เขียนข้อความผิด สะกดคำผิด เว้นวรรคผิด ตำแหน่ง มีแยกคำระหว่างบรรทัด เช่น “สัญลักษณ์” “สัญลักษณ์” ต้องเขียนว่า “สัญลักษณ์” “อักษรศาสตร์มหาบัณฑิต” ต้องเขียนว่า “อักษรศาสตร์มหาบัณฑิต” “มหาวิทยาลัยราชภัฏ” ต้องเขียนว่า “มหาวิทยาลัยราชภัฏ” “กราฟฟิก” ต้องเขียนว่า “กราฟิก” “อารบิก” ต้องเขียนว่า “อารบิก” ซึ่งการเขียนคำที่มักผิดเสมอมีสาเหตุหลายประการ คือ เขียนผิดเพราะมีความเคยชินเห็น มาผิด ๆ ก็เลยเข้าใจว่าเขียนอย่างนั้น ไม่รู้จักหลักภาษาไทย ไม่ทราบความหมายของคำ และประการสำคัญคือ ไม่สนใจเปิดอ่านพจนานุกรม (บุญธรรม กิจปริดาบริสุทธ์, 2546: 293-294) อาจจะเป็นการตรวจทานไม่เรียบร้อย รีบเร่งให้รายงานวิจัยเสร็จโดยเร็ว และอาจจะเป็นการเขียนสะกด การันต์ผิดก็ได้ เพราะภาษาไทยมีหลายคำที่ใช้สับสน เช่น “กระบวนการดำเนินงาน” มักเขียนผิดเป็น “ขบวนการดำเนินงาน” “กะทัดรัด” มักเขียนผิดเป็น “กระทัดรัด” “ขีดค้น” มักเขียนผิดเป็น “ขีดค้น”

4. การเว้นช่องว่างระหว่างบรรทัดของหัวข้อหลัก หัวข้อรอง บทที่ ชื่อบท การพิมพ์ตาราง ไม่มีความสม่ำเสมอทั้งหมดทั้งเล่ม เช่น ตามหลักนิยมต้องขึ้นหัวข้อหลัก ต้องเว้นบรรทัดก่อนแล้ว จึงพิมพ์หัวข้อหลัก แต่ก็พบอยู่เสมอว่าในวิทยานิพนธ์เล่มเดียวกัน หัวข้อหลักบางหัวข้อบ้างก็เว้น บรรทัด บ้างก็ไม่เว้นบรรทัด รวมถึงการใช้ขนาดตัวอักษรของหัวข้อหลักก็พิมพ์ขนาดไม่เท่ากัน เช่น พบว่า หัวข้อหลักใช้ตัวพิมพ์ขนาด 18 พอยต์ แต่หัวข้อหลักในบทอื่น ๆ ใช้ตัวพิมพ์ขนาด 16 พอยต์ แสดงให้เห็นว่า การจัดระเบียบรูปเล่มไม่สม่ำเสมอ

นอกจากนั้น พบอีกว่า การย่อหน้าในเนื้อหาที่ไม่ได้ระยะเท่ากันตลอดทั้งเล่ม ไม่เป็นแนวเดียวกัน ทำให้รายงานการวิจัยที่พิมพ์ออกมาไม่สวยงามไม่เป็นระเบียบ ไม่ใช่รูปแบบตามที่กำหนด จัดวางลำดับและการให้หมายเลขกำกับหัวข้อต่าง ๆ ไม่เรียงตามลำดับ ทำให้ไม่ทราบว่าหัวข้อใด เป็นหัวข้อหลัก หัวข้อรอง และหัวข้อย่อย

5. การพิมพ์ชื่อบุคคลที่มีตำแหน่งทางวิชาการ ยศ บรรดาศักดิ์ ฐานันดรศักดิ์ นำหน้า มักจะมีการเว้นวรรคผิดที่ เช่น พิมพ์ว่า “ศาสตราจารย์ ปราณี ทองคำ” “ศาสตราจารย์นายแพทย์ ประเวศ วะสี” “ร้อยตำรวจเอกสันติ บุญญาเทศ” เมื่อเขียนให้ถูกต้องควรเป็นดังนี้ “ศาสตราจารย์ปราณี ทองคำ” “ศาสตราจารย์ นายแพทย์ประเวศ วะสี” “ร้อยตำรวจเอก สันติ”

6. การเรียงลำดับหัวข้อหลัก หัวข้อรองในแต่ละบทที่แจ้งไว้ในหน้าสารบัญพบว่า ไม่สม่ำเสมอ เพราะบางบทก็เรียงลำดับเฉพาะหรือหัวข้อหลัก บางบทก็เรียงลำดับทั้งหัวข้อหลัก หัวข้อรอง ดังนั้น หากในเนื้อหาวิทยานิพนธ์มีหัวข้อรอง ก็สมควรนำมาจัดเรียงไว้ในหน้าสารบัญด้วย และต้องตรวจสอบด้วยว่า ชื่อหัวข้อต่าง ๆ ในหน้าสารบัญตรงกับหมายเลขหน้าที่ปรากฏจริงในเนื้อหาหรือไม่ เช่น ในหน้าสารบัญใช้หัวข้อหลักว่า “กรอบแนวคิดการวิจัย” อยู่ที่หมายเลขหน้า 16 เมื่อตรวจสอบจริงในส่วนเนื้อหา กลับพบว่า หัวข้อนี้อยู่ในหน้า 18 และใช้ชื่อหัวข้อหลักว่า “กรอบแนวความคิดในการวิจัย” ดังนั้น ควรตรวจสอบให้รอบคอบก่อนเผยแพร่ต่อไป

7. ในหน้าสารบัญตาราง สารบัญภาพ ก็มักจะพบความผิดพลาดอยู่เสมอ ชื่อตารางแต่ละตารางในแต่ละบรรทัดไม่ได้เป็นแนวตรงกันในแนวตั้งทำให้ไม่เป็นระเบียบ เช่น

แนวชื่อตารางไม่ตรงกัน	เลขหน้าไม่ตรงกัน
ตารางที่ 1 แสดงกลุ่มตัวอย่าง.....	43
ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง.....	49
ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของ.....	52

นอกจากนั้น ยังพบว่า ชื่อตารางในหน้าสารบัญตารางก็ไม่ตรงกันกับชื่อตารางจริงที่ปรากฏในเนื้อหา พบว่า ตารางมีหมายเลขหน้าก็ไม่ตรงกับที่แจ้งในหน้าสารบัญ ดังนั้น ผู้จัดทำวิทยานิพนธ์ต้องเพิ่มความรอบคอบ พิถีพิถันทุกขั้นตอน ผู้ทำวิทยานิพนธ์อาจจำใจให้ผู้อื่นพิมพ์ให้แต่เจ้าของวิทยานิพนธ์ต้องหมั่นตรวจสอบการพิมพ์เสมอ ๆ เพิ่มความเข้มข้นในการตรวจอย่างต่อเนื่อง

8. การใช้เครื่องหมายทางสถิติที่มีในวิทยานิพนธ์ รวมถึงวิทยานิพนธ์หลาย ๆ เล่ม จัดพิมพ์ยังไม่ถูกต้อง เช่น S_d (ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน) \bar{x} (ค่าเฉลี่ย) n, N (ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง)

คำร้อยละ T-Test F-Test ซึ่งเครื่องหมายที่ถูกต้องเขียนว่า S.D. \bar{x} (ใช้เครื่องหมาย \bar{x} จึงไม่ควรใช้ x แล้วตามด้วย - บนตัว x) ใช้ N แทน ประชากร และแทนกลุ่มตัวอย่าง เขียนว่าร้อยละ 68 แทน 68% ดังนั้น ต้องตรวจสอบว่า สูตรสถิติต่าง ๆ ใช้เครื่องหมายอย่างไรจึงจะถูกต้อง

9. การพิมพ์ภาษาอังกฤษกำกับ หรือในวงเล็บ ก็มักพบว่ายังพิมพ์ผิด ตกหล่น และใช้คำไม่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ เช่น “administation” “organication” “envirvnment” ที่ถูกต้องให้เขียนว่า “administration” “organization” “environment” นอกจากต้องศึกษาถึงหลักการใช้ตัวพิมพ์เล็ก ตัวพิมพ์ใหญ่ของคำทั่วไป ชื่อเฉพาะ หรือคำที่ปรากฏในหัวข้อหลักหัวข้อด้วยว่าจะต้องใช้ตัวพิมพ์อย่างไร เช่น ในเนื้อหาทั่วไปคำว่า “การพัฒนา (Development)” ควรพิมพ์ว่า “การพัฒนา (development)” เป็นต้น วิทยานิพนธ์บางเล่มก็ใช้ภาษาอังกฤษกำกับในวงเล็บมากเกินไป ทำให้รุงรังและไม่จำเป็น คำพื้นฐานทั่วไปก็ใช้ภาษาอังกฤษกำกับ ซึ่งไม่จำเป็นควรใช้คำที่เห็นว่าสำคัญ และใช้ซ้ำซาก จำเจ เพราะโดยสากลนิยมจะใช้คำในกำกับวงเล็บครั้งเดียว คำต่อไปถ้าเป็นคำเดียวกันเมื่อจะเอ่ยถึงก็ไม่จำเป็นต้องใช้ภาษาอังกฤษอีก

10. การเขียนชื่อหน่วยงานราชการ กระทรวง กรม และหน่วยราชการอื่น ๆ ในวิทยานิพนธ์ต้องพิจารณาว่า ถูกต้องครบถ้วนหรือไม่และมักจะพบเสมอว่า พิมพ์ชื่อกระทรวง ชื่อหน่วยงานไม่ถูกต้อง เช่น พิมพ์ว่า สำนักงานคณะกรรมการการวิจัย ซึ่งไม่ถูกต้อง ต้องใช้ว่า “สำนักงานคณะกรรมการวิจัย” บางครั้งก็ใช้ชื่อย่อแต่ไม่ได้บอกชื่อเต็ม อ่านแล้วก็ไม่เข้าใจ เพราะผู้วิจัยเข้าใจคนเดียว เช่น ใช้คำว่า “มท.” ซึ่งผู้วิจัยเองหมายถึงกระทรวงมหาดไทย แต่ผู้อ่านอาจจะไม่เข้าใจ ต้องตรวจสอบกับหนังสือชื่อ “นามสงเคราะห์ส่วนราชการไทย” ซึ่งในหนังสือดังกล่าวจะมีรายชื่อหน่วยงานราชการที่เขียนถูกต้องสามารถใช้ประกอบการเขียนวิทยานิพนธ์ได้ เช่น สำนักนายกรัฐมนตรี (Office of the Prime Minister) กระทรวงกลาโหม (Ministry of Defence) กระทรวงการคลัง (Ministry of Finance) กระทรวงการต่างประเทศ (The Ministry of Foreign Affairs) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (Ministry of Social Development and Human Security) บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)

11. การยกตัวอย่างไม่ได้จัดกลุ่ม หรือแยกพวกให้เห็นเป็นประเภทใดประเภทหนึ่ง เช่น ข้อความว่า “กลุ่มตัวอย่างที่จะใช้แบบสัมภาษณ์ ได้แก่ ครู พระสงฆ์ นักเรียน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ทหาร ตำรวจ” จากข้อความเห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างไม่ลำดับพวก ควรจัดเรียงใหม่ให้เป็นกลุ่มเป็นพวกจัดเรียงตามลำดับอักษร หรือเรียงตามขนาดลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่นเขียนใหม่ว่า “กลุ่มตัวอย่างที่จะสัมภาษณ์ ได้แก่ นักเรียน ครู พระสงฆ์ ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน ตำรวจ ทหาร” ซึ่งจัดเรียงตามลำดับพยัญชนะ และใกล้ชิดสัมพันธ์กัน

12. ในรายงานการวิจัยทุกสาขา ไม่สามารถหลีกเลี่ยงการใช้คำแปล ความหมายของศัพท์วิชาการ การใช้ศัพท์บัญญัติ แต่ก็มิให้เห็นบ่อย ๆ ว่า ใช้คำศัพท์ คำแปล ในความหมายที่ผิด ทั้งนี้

เพราะว่า นักวิจัยมิได้ใช้ความอดสาหัส และความตระหนักเกี่ยวกับความถูกต้องของการใช้คำต่าง ๆ ปัจจุบันราชบัณฑิตสถานได้จัดทำเว็บไซต์ที่สามารถเข้าไปสืบค้นความหมายของคำศัพท์ ค้นหา คำบัญญัติศัพท์จากศัพท์บัญญัติวิชาการ หรือต้องการทราบหลักเกณฑ์การทับศัพท์ การใช้คำย่อ การถอดอักษรไทยเป็นอักษรโรมัน การอ่านตัวเลขต่าง ๆ การอ่านเครื่องหมาย การอ่านคำวิสามานยนาม การใช้เครื่องหมายวรรคตอน ชื่อจังหวัด เขต อำเภอ ชื่อทะเล ชื่อธาตุ ชื่อประเทศ และเมืองหลวง การใช้ลักษณนาม

13. หากนักวิจัยไม่ได้ติดตั้งระบบอินเทอร์เน็ตบนโต๊ะทำงาน และต้องการค้นหาคำแปลของ คำศัพท์การใช้ศัพท์บัญญัติต่าง ๆ ท่านสามารถแก้ไขปัญหานี้ได้จัดหาแผ่นซีดีรอมที่ ราชบัณฑิตยสถานได้จัดทำขึ้นชื่อว่า ศัพท์บัญญัติอังกฤษ-ไทย, ไทย-อังกฤษ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ใช้สำหรับสืบค้นคำศัพท์สาขาต่าง ๆ ที่ราชบัณฑิตยสถานได้บัญญัติไว้ สามารถใช้อ้างอิงในวิทยานิพนธ์ เช่น เมื่อต้องการทราบคำว่า web browser ว่าได้บัญญัติไว้เช่นไร ก็เปิดแผ่นซีดีรอม แล้วใส่คำที่ ต้องการสืบค้น เลือกสาขาวิชาที่ต้องการสืบค้นศัพท์บัญญัติ จากนั้นโปรแกรมในแผ่นซีดีรอมก็จะ ประมวลผลให้ ในที่นี้ได้ศัพท์บัญญัติคำศัพท์ “web browser” ไว้ว่า “โปรแกรมค้นดูเว็บ เบรเวิร์ฟเซอร์” ท่านสามารถนำไปอ้างอิง หรือเขียนในเนื้อหาวิทยานิพนธ์ได้อย่างถูกต้อง

นอกจากนั้นศัพท์บัญญัติของคำอื่น ๆ เช่น click = คลิก search engine = โปรแกรม ค้นหา point = พอยต์ keyboard = แผงแป้นอักษร download = ดาวน์โหลด e-book = หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ e-journal = วารสารอิเล็กทรอนิกส์ e-learning = การเรียนอิเล็กทรอนิกส์ boolean logic = ตรรกะแบบบูล x-rays = รังสีเอกซ์

14. การเขียนวิทยานิพนธ์ควรใช้พจนานุกรมภาษาไทยและภาษาอังกฤษตรวจสอบอยู่ ตลอดเวลา เมื่อเขียนเรียบร้อยแล้วก็ต้องตรวจสอบภาษา ตัวสะกด การันต์ ให้ถูกต้อง นอกจากนี้ การใช้ชนิดและขนาดของตัวพิมพ์ (font) ในวิทยานิพนธ์เล่มเดียวกัน ก็พบว่า ใช้ตัวพิมพ์ต่างชนิดกัน และหลากหลาย

15. การคัดลอกข้อความและตัวเลขผิด มักพบบ่อย ๆ ว่ามีการคัดลอกตัวเลขจากผลการ วิเคราะห์ข้อมูลผิดพลาด ลอกกลับกัน เช่น “49” ลอกเป็น “94” “ค.ศ. 1997” พิมพ์เป็น “ค.ศ. 1979” หรือลอกผิดไปจากเดิมเลยก็มี ส่วนข้อความมักจะลอกตกไปบางคำ หรือเพิ่มเข้าไปบ้างก็มี การคัดลอกข้อความจะต้องระมัดระวังเป็นพิเศษ โดยเฉพาะจากต้นฉบับของผู้อื่น อาจผิดพลาดได้ ควรตรวจสอบให้ชัดเจน พร้อมระบุแหล่งที่มาด้วย

16. การนำเสนอรายละเอียดที่เป็นหัวข้อย่อยไม่ได้มีหมายเลขกำกับ ทำให้สับสน ไม่เป็น ระเบียบ เมื่อต้องการทราบว่าวิชาเอกมีกี่สาขา ต้องนับตั้งแต่เริ่มต้น เป็นการนำเสนอตารางที่ไม่นิยม ไม่สะดวกต่อผู้อ่าน ดังนั้น เมื่อจัดหมายเลขลำดับหัวข้อย่อยตามภาพด้านล่าง จะเป็นระเบียบกว่า การอ่านลำดับรายการง่ายขึ้น ไม่สับสน เช่น บอกได้ว่าวิชาเอกมี 23 สาขาวิชา โดยไม่ต้องเสียเวลานับ

สถานภาพ		จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
1. เพศ	← ชาย	654	34.80
- ชาย			
- หญิง		1,248	65.20
2. วิชาเอก			
- เทคโนโลยี และนวัตกรรมการศึกษา		41	2.10
- การศึกษาปฐมวัย		82	4.20
- การวัดผลการศึกษา		32	1.70
- พลศึกษา		31	1.60
- การประถมศึกษา		43	2.20
- ภาษาอังกฤษ		150	7.80
- ศิลปศึกษา		14	0.70
- เคมี		47	2.50
- ฟิสิกส์		84	4.40
- เกษตรศาสตร์		94	4.90
- ชีววิทยาประยุกต์		28	1.50
- วิทยาการคอมพิวเตอร์		72	3.80
- บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์		19	1.00
- นิเทศศาสตร์		60	3.10
- บริหารธุรกิจ (ทรัพยากรมนุษย์)		46	2.40
- บริหารธุรกิจ (ทั่วไป)		164	8.60
- บริหารธุรกิจ (บัญชี)		31	1.60
- บริหารธุรกิจ (การตลาด)		89	4.60
- อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว		41	2.10
- อุตสาหกรรมศิลป์		44	2.30
- คหกรรมศาสตร์		49	2.60

ดังนั้น เมื่อจัดพิมพ์ให้เป็นระเบียบ ถูกต้อง สวยงาม ควรมีลักษณะดังนี้

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
1. เพศ		
1.1 เพศชาย	654	34.80
1.2 เพศหญิง	1,248	65.20
2. วิชาเอก		
2.1 เทคโนโลยีและนวัตกรรมการศึกษา	41	2.10
2.2 การศึกษาปฐมวัย	82	4.20
2.3 การวัดผลการศึกษา	32	1.70
2.4 พลศึกษา	31	1.60
2.5 การประถมศึกษา	43	2.20
2.6 ภาษาอังกฤษ	150	7.80
2.7 ศิลปศึกษา	14	0.70
2.8 เคมี	47	2.50
2.9 ฟิสิกส์	84	4.40
2.10 เกษตรศาสตร์	94	4.90
2.11 ชีววิทยาประยุกต์	28	1.50
2.12 วิทยาการคอมพิวเตอร์	72	3.80
2.13 บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์	19	1.00
2.14 นิเทศศาสตร์	60	3.10
2.15 บริหารธุรกิจ (ทรัพยากรมนุษย์)	46	2.40
2.16 บริหารธุรกิจ (ทั่วไป)	164	8.60
2.17 บริหารธุรกิจ (บัญชี)	31	1.60
2.18 บริหารธุรกิจ (การตลาด)	89	4.60
2.19 อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว	41	2.10
2.20 อุตสาหกรรมศิลป์	44	2.30
2.21 คหกรรมศาสตร์	49	2.60

หลักการเขียนวิทยานิพนธ์ต้องเขียนไปตามข้อเท็จจริง ตามข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ ได้ผลอย่างไร ก็ต้องแปลความ ตีความไปตามนั้นภายในขอบเขตของข้อมูล การเขียนต้องยุติธรรม ไม่มีอคติใด ๆ เคลือบแฝง จะเพิ่มเติมเสริมแต่งความคิดเห็นส่วนตัวของตนเองลงไปไม่ได้

นอกจากนั้น ในการใช้ภาษายังต้องเขียนให้ชัดเจน เข้าใจง่าย ไม่ใช่ภาษาพูดทั่วไป เช่น ควรใช้คำว่า “เครื่องปรับอากาศ” แทนคำว่า “แอร์” “รถจักรยานยนต์” แทนคำว่า “รถมอเตอร์ไซด์” หรือ “รถเครื่อง” เป็นต้น การเขียนวิทยานิพนธ์ต้องจัดรูปแบบให้สวยงาม และถูกต้องตามหลักวิชาการ เป็นสำคัญ นักวิจัยควรศึกษาหาความรู้ที่เป็นข้อกำหนดของสถาบันนั้น ๆ ให้ชัดเจนก่อนเขียน มิใช่ยึดตามความเคยชิน หรือตามความเข้าใจของตนเป็นเกณฑ์ สำหรับการตรวจทานควรตรวจจากต้นฉบับที่พิมพ์แล้ว มิควรตรวจโดยการอ่านจากหน้าจอคอมพิวเตอร์ มีโอกาสไม่เห็นข้อความที่ผิดได้ง่ายกว่าต้นฉบับที่พิมพ์ออกมา

การเรียบเรียงเนื้อหาในวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ต้นจนจบ จะต้องดำเนินไปอย่างสอดคล้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันตลอดแต่ละบท แต่ละหัวข้อจะต้องสอดคล้องต่อเนื่องกันกับบท หรือหัวข้ออื่น ๆ ต่อ ๆ กันไป หากเป็นเพียงการนำข้อมูลเนื้อหาต่าง ๆ มาวางต่อกันคล้ายกับขนมชั้น ก็มีใช่เป็นวิทยานิพนธ์ แต่ต้องเรียบเรียงผสมผสานกลมกลืนเป็นเนื้อเดียวกัน เหมือนขนมเปียกปูน มีการวิเคราะห์แสดง การเปรียบเทียบ แยกแยะความแตกต่าง ความเหมือนให้เห็นชัด ข้อความทุกประโยค ทุกหัวข้อทุกตอนจะต้องมีความหมายแจ่มแจ้ง และอ่านได้ความกระชับ เขียนด้วยประโยคสมบูรณ์ กะทัดรัด ได้ใจความ ภาษาที่ใช้จะต้องถูกต้องตามหลักวิชา และมีเหตุผล เรียบเรียงข้อความเนื้อหาให้ตรงประเด็นที่ต้องการเสนอ ต้องการอย่างไร เสนออย่างนั้น ไม่จำเป็นต้องเขียนวกไปวนมาหาข้อสรุปไม่ได้ เช่น ตั้งหัวข้ออย่างหนึ่ง แต่เขียนไปอีกอย่างหนึ่ง

ขณะเดียวกัน การอ้างอิงจะต้องทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์ตามหลักสากล ข้อความ ข้อคิดเห็นที่ไม่ใช่ของตนเองจะต้องอ้างถึงแหล่งที่มาอย่างชัดเจน และถูกต้องตามแบบการอ้างอิง การเขียนต้องยึดผู้อ่านเป็นหลักว่าจะเขียนให้ใครอ่าน มิใช่เขียนให้ตนเองอ่าน จึงต้องพยายามอธิบาย บรรยายด้วยภาษาเขียนที่ง่าย และให้มีเนื้อหาอย่างเพียงพอเหมาะสมกับคนที่อ่าน เมื่อตรวจทานต้นฉบับวิทยานิพนธ์แล้วก็สามารถนำออกเผยแพร่ต่อไป